

UNIVERSITATEA DIN PETROȘANI
FACULTATEA DE MINE

PROGRAM MANAGERIAL

pentru candidatura la funcția de

Director al Departamentului de Ingineria Mediului și Geologie

MANDATUL

2024 - 2028

CANDIDAT

Șef lucr. dr. Ciprian NIMARĂ

1. MOTIVAȚIA ALEGERII ȘI VIZIUNEA MANDATULUI

Departamentul de Ingineria Mediului și Geologie are un colectiv puternic și dinamic cu o identitate puternică, o structură de personal adaptabilă, cu un spirit al apartenenței la un grup socio-profesional și realizări de excelență în planul didactic și al cercetării, care au adus membrilor, dar și instituției o bună vizibilitate la nivel local, național și internațional. Sunt oameni capabili să se adapteze rapid la schimbare și preocupați constant de calitatea activității profesionale și a relevanței sale pentru cei interesați.

Acestui colectiv, în care mă regăsesc de 15 ani, mă adresez cu acest program, conceput din dubla perspectivă a funcției de conducere vizate:

- managementul eficient al Departamentului;
- reprezentarea eficientă, dar și ocrotirea reală a intereselor membrilor săi, din dorința de a exprima în plus, experiența personală, echilibrul, dar și disponibilitatea la efort.

Motivația alegerii acestei candidaturi nu este, așadar, acela de a dobândi o funcție, ci de a oferi o alternativă de management și a pune în serviciul comunității în care m-am format profesional și mă regăsesc, întreaga putere și pricepere, în scopul dezvoltării sale sustenabile.

Viziunea pe care se întemeiază programul managerial propus pornește de la premisa fundamentală că valoarea Departamentului de Ingineria Mediului și Geologie este determinată în mod esențial de către oamenii implicați, atât cadre didactice, cât și studenți, iar abordarea strategică a problemelor este esențială.

În consecință, crearea și menținerea unui climat organizațional propice manifestării și dezvoltării resurselor umane ale Departamentului și studenților, cu respectarea drepturilor și asumarea obligațiilor specifice, trebuie să constituie nucleul fundamental al acțiunii manageriale. Acest efort este convergent viziunii asumate la nivel instituțional, favorizând *„aspirațiile de căutare a Adevărului, de cultivare a Frumosului și răspândire a Binelui”*.

Direcțiile de dezvoltare a Departamentului sunt supuse unei cerințe firești de convergență și compatibilitate cu cele asumate la nivel de Universitate și Facultatea de Mine, fără ca acestea să semnifice însă limite ale acțiunii manageriale, individuale sau colective. Este evident că avem libertatea să asumăm întotdeauna mai mult, respectând valorile fundamentale și contribuind la atingerea țăntelor comune.

Raportat la nivelul Facultății de Mine, eforturile Departamentului de Ingineria Mediului și Geologie vor fi convergente cu obiectivele incluse în Planul managerial al Decanului facultății, care vizează în sinteză, adiacent cu obiectivul din planul strategic

asumat la nivel de Rectorat și adaptat Facultății, satisfacerea nevoilor de educație universitară în domeniu la un nivel calitativ orientat spre îmbunătățirea continuă și creșterea vizibilității cercetării științifice, componente esențiale ale recunoașterii Universității din Petroșani pe plan național și internațional.

2. PRINCIPII ȘI VALORI ALE EXERCITĂRII MANDATULUI

Reprezentarea membrilor Departamentului de Ingineria Mediului și Geologie, cu rezultate admirabile, nu se poate face decât punând la baza activităților didactice sau de cercetare și a raporturilor cu studenții, respectiv a relațiilor de muncă, următoarele principii ale:

- autonomiei universitare;
- libertății academice;
- răspunderii publice;
- respectării eticii academice;
- asigurării calității;
- transparenței decizionale;
- egalității de șanse;
- eficienței manageriale și financiare;
- reprezentativității;
- respectării drepturilor și libertăților membrilor Departamentului;
- independenței față de religii, ideologii, doctrine și partide politice;
- libertății de mobilitate națională și internațională a studenților și cadrelor didactice;
- fundamentării deciziilor pe dialog și consultare cu membrii departamentului;
- centrarea educației pe student;
- promovarea relațiilor de colaborare națională sau internațională;

Toate acestea mai sus enumerate, a fi realizate fără discriminare.

În concordanță cu aceste principii, propun cu caracter de principiu în exercitarea mandatului a următorului set de valori:

a) echitatea și onestitatea – distribuția sarcinilor administrative se va face într-o manieră echitabilă și onestă, care să asigure o repartizare echilibrată a eforturilor de muncă în diferite planuri (elaborare dosare de acreditare, state de funcții, promovarea specializării de licență Ingineria și Protecția Mediului în Industrie, respectiv a celor de Masterat: Controlul și Monitorizarea Calității Mediului, Gestionarea și Protecția Mediului);

b) transparența – activitatea de conducere a departamentului, obiectivele urmărite și mijloacele vizate în îndeplinirea lor, deciziile proiectate și rezultatele acestora vor fi aduse la cunoștință periodic, în timp util, membrilor departamentului;

c) egalitatea – fiecare dintre membrii departamentului are vocație egală la elaborarea și adoptarea deciziilor, la drepturi, dar și la obligațiile privitoare la muncă. Se va urmări integrarea tuturor membrilor în toate acțiunile de interes comun, în mod echitabil și în acord cu competențele, respectiv abilitățile acestora;

d) dialogul și deschiderea – problemele ridicate și solicitările interne sau externe vor fi tratate cu promptitudine. Membrii departamentului vor fi consultați constant cu privire la deciziile ce privesc departamentul și activitățile acestuia, având acces permanent la dialog cu Directorul de departament. În același sens, studenții vor beneficia de program săptămânal distinct de consultații cu Directorul de departament, pentru probleme specifice. Dialogul cu angajatorii va fi unul constant, iar departamentul va fi deschis oricărei inițiative de cooperare instituțională, locală, națională sau internațională care este conformă cu valorile și țintele adoptate de acesta, respectiv cu legislația incidentă și cu regulamentele Universității;

e) cooperarea loială și respectul reciproc – în activitatea de conducere a Departamentului se va încuraja cooperarea loială între membrii acestuia, dar și cu structurile externe sau cu studenții, respectiv o atitudine de respect reciproc. Studenții, dar și angajatorii vor fi stimulați să ofere feed-back cu privire la calitatea reală a pregătirii academice la nevoile proprii sau ale organizațiilor pe care le reprezintă;

f) responsabilitatea – Departamentul și membrii acestuia sunt responsabili pentru deciziile elaborate/adoptate și efectele produse de acestea, respectiv pentru activitatea depusă și rezultatele sale;

g) asumarea – Departamentul, prin membrii acestuia și conducere (Directorul de departament și Biroul Departamentului), generează și susține proiectele deciziilor interne și ale celor care trebuie supuse aprobării ierarhice, în funcție de nevoile reale ale cadrelor didactice și studenților, în baza unei fundamentări obiective și temeinice, cu respectarea și ocrotirea intereselor tuturor celor interesați.

h) recunoașterea, valorificarea abilităților și motivarea – eforturile depuse și rezultatele obținute de către fiecare membru al departamentului vor fi recunoscute și apreciate public, urmărindu-se motivarea și dezvoltarea întregului personal, iar abilitățile membrilor departamentului în diferite planuri vor fi valorificate corespunzător. De asemenea, principiul vizează și studenții înrolați la programele departamentului;

i) orientarea spre rezultate – toate deciziile și acțiunile departamentului vor fi esențial filtrate din perspectiva raportului dintre efort și rezultatele anticipate ale acestora, respectiv al impactului lor pe termen scurt, mediu și lung în ce privește toate părțile interesate și corelația cu țintele de dezvoltare asumate la nivel de departament, facultate și universitate.

3. OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE ALE MANDATULUI

Principala preocupare a conducerii Departamentului va consta în asigurarea furnizării de educație de calitate prin programele de studii universitare organizate în domeniul Ingineriei și Protecției Mediului, la toate ciclurile de studii gestionate, concomitent cu creșterea relevanței activității de cercetare științifică a membrilor departamentului, asigurarea unui grad de satisfacție ridicat pentru toate părțile interesate (membrii ai Departamentului, comunitatea academică, studenți, angajatori sau colaboratori), respectiv prezervarea și consolidarea identității și imaginii departamentului în Facultatea de Mine, Universitate și în afara acestora.

3.1. Resursele umane

Pe termen scurt, la Departamentul de Ingineria Mediului și Geologie este necesară acoperirea cu personal didactic tânăr pentru desfășurarea activităților de laborator, în condițiile în care apelul la colaborare cu cadre didactice asociate și uneori, solicitarea doctoranzilor este destul de frecventă, mai ales pe fondul numărului mare de ore de laborator la unele discipline, măsură justificată de importanța acestora în formarea competențelor asumate la programele furnizate și de creșterea atractivității programelor.

Pe termen mediu și lung, obiectivul este evitarea formării unei structuri de personal de tipul „piramidei inversate”, posibil de evitat prin sincronizarea ieșirilor din sistem cu recrutarea și selecția periodică de personal nou, care să parcurgă la Departament treptele de carieră profesională reglementate (începând cu gradul de asistent universitar).

În măsura posibilităților, se va urmări motivarea, atragerea și păstrarea în sistem a absolvenților cu adevărat valoroși ai specializărilor gestionate, care parcurg cu rezultate excelente toate ciclurile de pregătire academică și se remarcă de-a lungul acestora, contracarând efectele negative ale globalizării procesului de recrutare și selecție a resurselor umane în instituții de învățământ superior.

Conducerea Departamentului va încuraja, favoriza și susține atât manifestarea liberă a ideilor, cât și a eforturilor individuale și de echipă, în ceea ce privește activitățile inovative de interes – elaborarea și aplicarea de cereri de finanțare, evenimente cu studenții, atragerea de parteneri și evenimente comune, urmărind favorizarea condițiilor dezvoltării profesionale a resurselor umane (încurajarea ori susținerea participării la stagii sau școli de vară, schimburi internaționale, cursuri de formare etc.).

Totodată se va încuraja și susține colaborarea la unele discipline cu specialiști recunoscuți de la universități din țară și străinătate (cu statut de visiting professor și includerea în statul de funcții) ori cu practicieni consacrați (cu statut de invitați/guest lecturers), cu avizul managementului departamentului și în limite rezonabile, ce urmează a fi fixate și aduse la cunoștința membrilor departamentului.

În domeniul resurselor umane se va urmări cu prioritate încurajarea conștientizării de către toți membrii Departamentului a rolului individual și necesar de asumat în asigurarea derulării și calității activităților obișnuite (didactic/cercetare), precum și în cazul celor asociate (organizare manifestări științifice pentru studenți și îndrumare de lucrări pentru participarea la acestea, tutoriat la programele de studii, promovarea programelor de studii de licență și master, desfășurare admitere, gestionarea stagiilor de practică, atragerea de resurse și parteneri), pornind de la premisa că obținerea calității nu este doar sarcina unei persoane, ci a tuturor membrilor organizației.

O atenție deosebită va fi acordată și echilibrării activităților pe posturi și pe titulari, urmărind repartizarea echitabilă a eforturilor (încărcarea didactică, încărcarea cu lucrări de licență și disertații, activități de comisie și secretariat la comisiile de licență și disertație, activități privind practica de specialitate etc.).

3.2. Resursele financiare și baza materială

Membrii departamentului vor fi periodic consultați cu privire la nevoile de achiziții, astfel încât să se asigure concordanța reală dintre mijloacele necesare derulării activității didactice sau de cercetare și cele existente.

Se va urmări cu prioritate asigurarea calității spațiilor, dar și suficienței dotărilor și condițiilor/mijloacelor de predare, astfel încât climatul fizic să favorizeze procesul didactic.

Se va avea în vedere revizuirea condițiilor și a spațiilor de lucru ale departamentului, atât pentru a exploata corespunzător toate resursele fizice disponibile, cât și pentru a asigura un climat favorabil activității tuturor membrilor departamentului, evitând situațiile de

supraîncărcare, pe cele de sub-utilizare, cu destinație inadecvată sau condiții neprielnice muncii.

Conducerea departamentului va susține inițiativele de elaborare și aplicare de proiecte cu finanțare nerambursabilă, a inițiativelor de parteneriat cu autorități ori instituții publice, cu companii publice sau private, încurajând atât eforturile individuale, cât și munca de echipă în direcțiile enunțate, considerând că posibilitatea atragerii de resurse financiare suplimentare și dotării materiale (laboratoare, licențe, tehnică de calcul, carte de specialitate sau acces la unele baze de date) prin eforturi proprii nu trebuie să rămână doar o simplă vocație, ci să fie fructificată cât mai puternic posibil, în folosul tuturor membrilor comunității academice.

3.3. Activitatea didactică și de cercetare științifică

Activitatea didactică reprezintă baza fundamentală, iar îndeplinirea sa conform cu cerințele de conținut, calitate și programare prestabilite este o cerință minimală care nici nu trebuie pusă în discuție. Alături de activitatea de cercetare, activitatea didactică reprezintă atât nucleul la care se raportează misiunea acestui colectiv și la îndeplinirea căreia Departamentul este chemat să-și aducă nemijlocit aportul:

- să contribuie la dezvoltarea și răspândirea cunoașterii;
- să educe pentru exercitarea de profesii și funcții;
- să păstreze și să extindă expresiile creației științifice și culturale;
- să promoveze ideile societății libere în scopul dezvoltării.

Interesul conducerii departamentului pentru regularitatea, calitatea și efectele proceselor didactice, de învățare și suport al acestora, în condiții unui confort adecvat pentru studenți, trebuie să fie unul intens și consecvent, urmărind integrarea tuturor membrilor în asigurarea calității și finalităților dezirabile ale activității cu studenții.

Preocupările conducerii departamentului raportat la activitatea didactică se conturează, în viziunea pe care o susțin prin acest program, în funcție de laturile implicate de aceasta:

- asigurarea atractivității și concordanței programelor de studii oferite, anticipând mișcările pieței, nevoile candidaților viitori studenți și pe cele ale angajatorilor, pentru a face față presiunii concurențiale și factorilor conjunctural;

- asigurarea conformității și certificării programelor de studii gestionate potrivit cadrului reglementativ actual. Se va urmări consecvent îndeplinirea și respectarea criteriilor de evaluare/acreditare a programelor de studii la nivel național, se vor implementa

recomandările efectuate în urma vizitelor de acreditare acolo unde este cazul, se va urmări racordarea pe cât posibil la criteriile de evaluare internațională a programelor, se vor pregăti și transmite în termenele stabilite rapoartele de autoevaluare ale programelor de studii gestionate în vederea menținerii acreditării și calificativului maxim posibil;

- creșterea atractivității programelor de studii gestionate, astfel încât să fie favorizată o aderare corespunzătoare la piața muncii și o poziție puternică a departamentului și programelor sale în condițiile unei concurențe tot mai intense și globalizate. Rezultatele activității didactice efectuate de către membrii departamentului, în corespondență cu rezultatele și traiectoria studenților vor fi supuse unei analize periodice în plenul departamentului (minim semestrială și ori de câte ori este cazul), iar anual se va pune în discuție la nivel de departament relevanța și adecvarea planurilor de învățământ, prin raportare la nevoile studenților, ale angajatorilor, la evoluția piețelor și la oferta altor instituții relevante;

- o atenție deosebită va fi acordată în primul rând cerințelor minimale, de conformitate, privind programarea și derularea activităților didactice și a celor de suport ale acestora, fără grevarea excesivă a studenților, precum elaborarea fișelor de disciplină, înaintarea lor spre avizare, publicarea și respectarea regimului acestora, calitatea, actualitatea, adecvarea, relevanța și diferențierea conținuturilor, precizarea și disponibilitatea resurselor de învățare (suporturi de curs în formele agreate), programarea și oferirea consultațiilor la cabinet, atractivitatea metodelor de predare, evaluarea conformă cu cerințele publicate, adecvarea temelor propuse pentru lucrări de licență sau disertație etc., cu respectarea întocmai a regulilor și a termenelor prevăzute.

Principalele măsuri pe care le am în vedere pentru consolidarea calității și a relevanței activității de cercetare științifică la nivel de departament se referă la:

- încurajarea colaborărilor între membrii departamentului în activitatea de cercetare;
- sprijinirea publicării de articole în reviste indexate Clarivate Analytics;
- încurajarea înființării de cercuri științifice studențești și a unei reviste de profil;
- intensificarea eforturilor de diseminare a rezultatelor cercetării, pentru a asigura transferul acestora către mediul public și de afaceri. S-ar putea constitui, de exemplu, un *Centru de analiză și consultanță pentru probleme de mediu*, la nivel de departament, care să publice periodic un material electronic (în care membrii departamentului să publice în sinteză rezultate ale cercetării utile, în special rezultatele unor analize aplicative și recomandările acestora), pe care să îl diseminăm gratuit celor interesați ori considerați de interes;

- postarea și actualizarea continuă a rezultatelor activității de cercetare a membrilor Departamentului pe site-ul Universității, pe un site de social media și la avizierele din zona cabinetelor cadrelor didactice;

- încurajarea elaborării și aplicării de cereri de finanțare pentru proiecte de cercetare relevante și sonore, atât individuale, cât și de echipă;

- susținerea activă a manifestărilor științifice organizate de membrii departamentului (Simpozionul Național Studențesc Geoecologia).

3.4. Relațiile cu studenții

Departamentul, prin membrii săi și prin conducere, trebuie să adopte o atitudine flexibilă, anticipativă și consecventă în urmărirea satisfacerii nevoilor studenților, atât sub aspectul integrării lor în grup și al pregătirii ori traiectoriei profesionale (integrarea la studii în primul an, identificarea problemelor particulare, prevenirea abandonului școlar, oferirea mai multor pachete de discipline opționale, care să favorizeze libera alegere, integrarea studenților în activități științifice și extracurriculare periodice, recunoașterea publică și recompensarea realizărilor), cât și al stimulării sentimentului de apartenență la grupul socio-profesional constituit pe lângă departament.

Am în vedere propunerea de instituire generalizată a unor întâlniri la început de an universitar, pentru studenții anului I de studii la programele gestionate cu membrii departamentului cu care vor lucra pe parcurs, astfel încât relația profesională să capete de la bun început un caracter de „colegialitate și umanitate”, iar orientarea și integrarea studenților să fie facilitată.

Totodată, pentru ultimul semestru de studii, am în vedere reluarea organizării prezentării ofertei de studii de master/doctorat a departamentului.

Nu în ultimul rând, studenții vor fi stimulați să participe la activități voluntare inițiate la departament sau susținute de acesta: promovarea programelor de studii la nivel de Facultate și Universitate, târguri de specialitate, proiecte de educație ecologică și de protecția mediului în licee, activități de tipul celor derulate prin Centrul SAS-UPET al Facultății de Științe din cadrul Universității din Petroșani, activități din domeniul antreprenoriatului, în care am integrat în decursul anilor studenți și masteranzi ai Facultății de Mine, respectiv ai specializărilor pe care Departamentul de Ingineria Mediului și Geologie le gestionează (activități didactice și de cercetare, tabere de vară, excursii cu titlu gratuit).

Promovabilitatea studenților pe programe de studii și identificarea problemelor asociate va fi supusă unei atenții constante, tutorii de programe fiind puternic încurajați să contribuie la identificarea cauzelor eventualelor progrese considerate puțin satisfăcătoare ori nesatisfăcătoare, urmând ca acestea să fie puse în dezbateră plenului departamentului, pentru generarea de soluții și alternative.

3.5. Relațiile cu terții

Viziunea managerială propusă urmărește în primul rând următoarele aspecte:

- colaborarea și cooperarea constantă cu celelalte structuri din Universitate, atât academice, cât și administrative;
- stimularea implicării voluntare și active a membrilor Departamentului în activități suport pentru studenți, organizate sau gestionate prin alte structuri;
- implicarea Departamentului și a membrilor săi în activități cu relevanță externă: educație ecologică și protecția mediului în liceele de profil, transmiterea periodică a ofertelor de programe de studii de licență și masterat către entități publice și private, încheierea sau după caz reînnoirea acordurilor de parteneriat existente, consolidarea co-tutoriatului la efectuarea stagiilor de practică, implicarea în acțiuni de voluntariat etc.;
- consolidarea relațiilor cu departamente de profil ale altor universități din țară sau din străinătate, favorizând schimbul de bune practici, inițiativele sau manifestările comune;
- cultivarea relațiilor academice/profesionale cu profesori din străinătate și invitarea lor pentru susținerea de activități la programele gestionate, pentru a consolida atractivitatea acestora;
- cultivarea relațiilor profesionale cu practicieni și invitarea lor la activitățile didactice, pentru a favoriza contactul studenților cu aspecte practice și provocări de actualitate ale domeniului;
- atragerea agenților de interes la manifestări sau inițiative ale departamentului;

3.6. Asigurarea calității

Percepțiile și interesele diferite ale părților interesate în raport cu activitatea departamentului pot conduce la interpretări diferite, dar este indiscutabil că obținerea calității oficial definite și asumate instituțional cade în sarcina fiecărui membru al organizației, și nu doar în sarcina unei comisii ori a unei persoane responsabile cu aceasta. Principalele măsuri

specifice pe care le am în vedere în acest domeniu al managementului departamentului se referă la:

- asigurarea îndeplinirii cerințelor, criteriilor și condițiilor de acreditare și obținere a calificativului maxim pentru programele de studii gestionate la departament;
- conturarea unei strategii de resurse umane a departamentului, concordantă cu strategia universității, astfel încât să fie asigurate cerințele de predictibilitate, stabilitate și adaptabilitate a corpului didactic, concomitent cu optimizarea structurii de personal;
- anticiparea nevoilor de dotare materială și investiții la departament, în scopul asigurării condițiilor firești practicării activităților didactice și de cercetare;
- promovarea constantă și intensă a rezultatelor și ofertei academice a departamentului;
- asigurarea prezenței departamentului pe rețelele sociale/canalele de comunicare preferate de studenți și alte părți interesate;
- monitorizarea constantă a disciplinei muncii pentru personalul departamentului, identificând timpuriu, prevenind sau contracarând cazul eventuale derapaje și restabilind, după caz, normalitatea;
- elaborarea și înaintarea în termen a rapoartelor de autoevaluare în vederea acreditării programelor gestionate;
- elaborarea, dezbateră și avizarea periodică a rapoartelor privind fișele de disciplină și evoluția programelor de studii gestionate;
- abordarea strategică a ofertei de programe de studii a departamentului, în scopul adaptării sale la cerere și transformările acesteia;
- revizuirea periodică a programelor de studii, planurilor de învățământ și fișelor de disciplină;

Petroșani, Ianuarie 2024

Șef lucr.dr. Ciprian NIMARĂ